

Akwụkwọ Joel na Ụka Seventh-day Adventist nke Laodicea — Nọmba Asatọ

Jeff Pippenger

2025-12-09

Nọmba Asatọ

Ònye ka Ọ ga-akuzi ihe omuma? Ònye ka Ọ ga-eme ka ọ ghọta ozizi? Ndị a kwusiri ara ehi, ndị a napuru n'ara.

N'ihina iwu ga-adikwasị iwu, iwu n'elu iwu; ahiri n'elu ahiri, ahiri n'elu ahiri; ntakiri ebe a, ntakiri ebe ahụ: N'ihina n'egbugbere onu na-asu nsu na n'asusu ozo ka ọ ga-agwa ndi a okwu. Ndi o siri ha, Nke a bu izuike nke unu puru ime ka onye ike gwuru zuru ike; nke a kwa bu ume oheru: ma ha achoghi inu.

Ma okwu nke Onyenwe anyi ghoru nye ha iwu n'elu iwu, iwu n'elu iwu; ahiri n'elu ahiri, ahiri n'elu ahiri; ntakiri ebe a, ntakiri ebe ahụ; ka ha wee jee, daa azu, gbajie, daba n'onya, ma jide ha.

Ya mere, nu okwu nke Onyenwe anyi, unu ndi ikom na-akwa emo, ndi na-achi ndi a no na Jerusalem. N'ihina unu ekwuwo, Anyi emewo ogbugba-ndu na onwu, anyi na ala mmuo erutela nkwekorita; mgbe ihe-otiti na-efeghari efeghari ga-agabiga, o gaghi-abiakwasị anyi: n'ihina anyi emewo ugha ka o buru ebe mgbaba anyi, n'okpuru aghughu ka anyi zoro onwe anyi: Ya mere otu a ka Onyenwe Chineke kwuru, Lee, ana m ato na Zayon nkume maka ntqala, nkume a nwalere, nkume nkuku di oké onu ahia, ntqala siri ike: onye kwere ekwe agaghi eme ngwa ngwa. Ikpe kwa ka m ga-etinye n'ahiri, ezi omume ka m ga-etinye n'okpurukpu-iriba: akú mmiri-oji ga-ekpochapu ebe mgbaba nke ugha, mmiri ga-eputa ebe nzuzo ahụ. A ga-emekwa ka ogbugba-ndu unu na onwu buru ihe efu, nkwekorita unu na ala mmuo agaghi-eguzo; mgbe ihe-otiti ahụ na-efeghari efeghari ga-agabiga, mgbe ahụ a ga-azopia unu n'okpuru ya. Aisaja 28:9–18.

Ndi ikom ndi na-akwa emo na-achi Jerusalem bu ndi ndu nke uka Seventh-day Adventist nke Laodisia, ndi Aizaya, n'amaokwu ole na ole gara aga, kwara di ka "ndi mmanya nke Ifrem" na "okpueze nke mpako." N'oge Pentikost, Pita zara ndi na-ekwu na o bu ndi mmanya na-ekwusa ozi ahụ. Oge nke mmiri ikpeazu metutara ezi ozi mmiri ikpeazu na ozi mmiri ikpeazu ugha. Ozi sitere n'aka Onyenwe anyi na-emeputa klaasi abuo nke ndi na-efe ofufe mgbe niile, ma klaasi abuo ahụ abuo na-anu mmanya. Ozi e doro nsọ, ma o bu mmanya e doro nsọ, bu nke a napuru n'onu ndi na-ekwesighi ntukwasị obi na Joel.

Tetenu, unu ndi anuruma, kwanu akwa; tikwanu mkpu, unu niile ndi na-anu mmanya-vine, n'ihina mmanya-vine oheru; n'ihina na e wepuru ya n'onu unu. Joel 1:5.

N'isi nke mbu nke Joel, a na-ama ndi oru ubi vain ojo ikpe ma kpee ha ikpe, ndi na-anochi anya nzuko Seventh-day Adventist nke Laodicea, n'ihe gbasara "mmanya oheru" nke "a kpuruputala" n'onu ha. Chineke ekpughebeghi ma o bu jidewo iwusa Mmuo Chineke n'oge mmiri ozuzo

ikpeazu, dika e ji “onyinye nri na onyinye ihe-onyi” nochite ya, n’aka ndi oru ubi mmanya ndi ahụ ojoo na ndi mmanya.

A chupuru onyinye nri na onyinye ihe-onyi n’ulo nke Onyenwe anyi; ndi nchuaa, bu ndi ozi Onyenwe anyi, na-eru uju. E bibiri ubi, ala na-eru ujú; n’ihi na e mebiri oka: mmanya ohuru akponwwo, mmanu na-ada mba. Meenu ihere, unu ndi oru ugbo; tie mkpu akwa, unu ndi na-elekota vain, n’ihi oka wit na n’ihi oka bali; n’ihi na owuwe ihe ubi nke ubi ala alaala n’iyi. Vain akponwwo, osisi fiig na-ada mba; osisi pomigranet, osisi nkwu kwa, na osisi apul, ee, osisi niile nke ubi, akponwwo: n’ihi na onu akponwwo site n’umu mmadu. Kekonunwe unu, kwaan akwa, unu ndi nchuaa: tie mkpu akwa, unu ndi ozi ebe ichuaa: bianu, dinu abali dum n’akwa akwa mkpe, unu ndi ozi Chineke m: n’ihi na a napuru onyinye nri na onyinye ihe-onyi n’ulo Chineke unu. Donu nsọ ibu onu, kpoozukwanu nzuko di nsọ, kpokonunwe ndi okenye na ndi niile bi n’ala ahụ n’ulo nke Onyenwe anyi Chineke unu, tikwanu Onyenwe anyi mkpu, Ewoo n’ihi ubochi ahụ! n’ihi na ubochi nke Onyenwe anyi adila nso, o ga-abiakwa dika mbibi sitere n’aka Onye Puru Ime Ihe Niile. O bughi na e bipula nri n’ihu anya anyi, ee, onu na anuri site n’ulo Chineke anyi? Joel 1:9–16.

Mgbe “ndi mmanya nke Ifrem” nke Aizaya “tetara” n’akwukwo Joel, onodu ha tetara hu bu ozi mmiri ozuzo ikpeazu—nke a na-anochi anya ya dika “mmanya ohuru.” E jigidere ya n’aka ndi Chineke hoputara, bu ndi nke ogbugba ndu. “Oka” n’ebe a bu okwu izugbe maka mkpuru oka, Okwu Chineke bukwa Achicha nke Eluigwe, ma n’akwukwo a, e “mefusjala” ya.

“Mmanya ohuru” ahụ bu ozi eziokwu di ugbo a nke bjarutere n’oge 9/11. “Mmanya ohuru ahụ akponwwo” ma “ebiputakwala ya,” n’ihi na “mmanya ohuru” ahụ bu naani ndi na-alaghachi n’“uzo ochie” Jeremaja ka na-amata ya; n’ihi na ozi “ohuru” na-adji mgbe niile n’otu nkwenye na ozi “ochie.” Okwu a sughariri dika “akponwwo” putara “ime ihere” n’asusu Hibru.

Ndi ndi “ihere na-eme” bu isiokwu bu isi nke Joel na ndi amuma. Ndi mmanya na-egbu n’Efraim na-eme ihere n’ihi ozi mmiri ozuzo ikpeazu ugha ha, nke a na-akpokari ozi “udo na nchekwa.” Ihe nnochianya ato ndi a, oka, mmanya ohuru, na mmanu, na-anochi anya ozi mmiri ozuzo ikpeazu. A na-anochikwakwa mmiri ozuzo ikpeazu anya dika iwusa Mmuo Nso.

Oru nke Mmuo Nso bu ikwenye mmadu mmehie, ezi omume na ikpe, ma n’usoro ahụ kpomkwem. Okwu Chineke na-ekwenye mmadu mmehie, a na-anochikwa ya anya site na “oka.” Inwe “mmanya ohuru” na-akowaputa ndi ahụ nwere Mmuo Nso, onye a na-anochikwa anya site na “mmiri ozuzo” nakwa site na “mmanya,” n’ihi na ma “mmiri ozuzo” ma “mmanya” putara ozi ma o bu ozizi n’uzo a puru igosi nke oma.

Otu o di, ana m agwa unu eziokwu; o ga-abara unu uru ka m puo: n’ihi na o buru na m apughi, Onye Nkasi Obi agaghi abiakwute unu; ma o buru na m alaa, aga m ezitere unu ya. Ma mgbe o bjara, o ga-eme ka uwa mata mmehie, na ezi omume, na ikpe: Banyere mmehie, n’ihi na ha ekweghi na m; Banyere ezi omume, n’ihi na m na-aga n’ebe Nna m no, unu agaghikwa ahụ m ozo; Banyere ikpe, n’ihi na ekpeela onye-isi uwa a ikpe. A ka nwere m otutu ihe m ga-agwa unu, ma unu apughi iburu ha ugbo a. Ma mgbe O bjara, ya bu, Mmuo nke eziokwu, o ga-edu unu n’eziokwu nile: n’ihi na o gaghi ekwu okwu site n’aka ya onwe ya; kama ihe o bu a o ga-anu, nke ahụ ka o ga-ekwu: o ga-egosikwa unu ihe ndi ga-abia. Jon 16:7–13.

“Ọka” Joel bụ Okwu Chineke, nke na-eme ka mmadụ mara “mmehie.” A na-egosi “ezi omume” site n’aka ndị jikọtara mmadụ ha na chi site n’ozị eziokwu dị ugbo a nke a na-anọchi anya dị ka “mmanya ọhụrụ” (“ozị” eziokwu dị ugbo a). “Mmanụ” ahụ bụ akara nke “ikpe,” n’ihi na “ikpe” dabere n’otú ndị a na-ekpe ikpe si nwee “mmanụ.” Ọka Joel, mmanya ọhụrụ na mmanụ ya bụ ikwenye mmehie, ezi omume na ikpe. Ihe niile mejupụtara ọrụ Mmụọ Nsọ n’ihe metụtara iwusa mmiri ozuzo ikpeazụ na-emeputa eziokwu ndị ga-anwale Adventizim Laodisia malite na 9/11 mgbe Joel nyere ha iwu si, “Tetanu!”

Ihe nnochianya atọ nke ozị mmiri ozuzo ikpeazụ ahụ na ozị ndị mmụọ ozị atọ nke Mkpughe isi nke iri na anọ na-agakọ ọnu, a ga-emekwa ka “ndị ọrụ ubi” “mee ihere,” ndị “na-elekọta ubi vain” ga-“eti mkpu ákwá.” N’akwụkwọ Joel, ndị nke Chineke agaghị eme ihere ma ọlị.

Unu ga-amakwa na Anọ m n’etiti Israel, na Abụ m Onyenwe anyị Chineke unu, ọ dighikwa onye ọzọ: ndị nke m agaghikwa eme ihere ruo mgbe ebighị ebi. Joel 2:27.

Ndị na-akọ ugbo-vain na ndị na-elekọta osisi vain ihere na-eme ha, ha na-akwa ákwá n’ike, n’ihi na ozị mmiri-ozuzo nke ikpeazụ ugha ha na-ebusa enweghị ike iweta ndụ n’ubi vain e nyere ha ka ha lekọta. Adventism maara site n’aka nwanị-amụma ha na a kpọrọ ha ka ha mezuo ahụmahụ mmiri-ozuzo nke ikpeazụ, ma mkpuru nke ubi akpọnwụwo. Ihere na-eme ha, ha na-akwa ákwá karịsja “n’ihi ọka wit na n’ihi ọka bali.” Onyinye mkpuru mbụ nke “ọka bali” n’ubochi mbilite n’onwu nke Kraịst malitere oge Pentikost nke kwusiri na Pentikost site n’onye-nye onyinye mkpuru mbụ nke “ọka wit” nke Pentikost. Ndị anuruma nke Efraim ihere na-eme ha n’ihi na ha nọ n’akuku na-ezighi ezi nke oge Pentikost, nke a na-emeghachi site na 9/11 ruo n’iwu Sọnde, mgbe mmiri-ozuzo nke ikpeazụ na-adapu.

“Otutu ndi adaala nke ukwu n’inara mmiri-ozuzo mbu ahụ. Ha enwetaghị uru nile Chineke si otu a kwadebereere ha. Ha na-atụ anya na mmiri-ozuzo ikpeazụ ga-emeju ihe na-adighi ha. Mgbe a ga-enye ọgaranya kasị ukwu nke amara, ha bu n’obi imeghe obi ha ka ha nata ya. Ha na-emehie nke di egwu. Ọrụ Chineke malitere n’obi mmadụ site n’innye ya ihè na omuma Ya aghaghị ịga n’ihu mgbe niile. Onye ọ bula aghaghị imata mkpa nke onwe ya. A ghaghị iwepu ihe-emerụ emerụ nile n’obi ma sachapu ya ka Mmụọ ahụ wee biri n’ime ya. Ọ bụ site n’ikwuputa mmehie na ihapu ya, site n’ekpere siri ike na ido onwe ha nsọ nye Chineke, ka ndi na-eso ụzọ mbu kwadebere onwe ha maka iwusa nke Mmụọ Nsọ n’Ubochi Pentikost. Otu ọrụ ahụ, naanị na ogo ka ukwu, aghaghị ka e mee ugbo a. N’oge ahụ onye ọrụ mmadụ nwere naanị iriọ maka ngozi ahụ, cherekwa Onyenwe anyị ka O mezue ọrụ ahụ banyere ya. Ọ bụ Chineke malitere ọrụ ahụ, Ọ ga-emekwa ka ọrụ Ya zuo oke, na-eme ka mmadụ zuo oke n’ime Jisọs Kraịst. Ma a gaghị eleghara amara ahụ nke mmiri-ozuzo mbu nochiri anya ya anya. Naanị ndi na-ebi ndu kwekoro n’ihè ha natara ka a ga-enye ihè ka ukwu. Ọ buru na anyi anaghị aga n’ihu kwa ubochi n’igosiputa omume oma ndi Kraịst na-arusi ọrụ ike, anyi agaghị amata ngosiputa nke Mmụọ Nsọ n’ime mmiri-ozuzo ikpeazụ ahụ. O nwere ike idi na-adakwasị obi ndi nọ anyi gburugburu niile, ma anyi agaghị aghota ya ma ọ bụ nata ya.” Testimonies to Ministers, 506, 507.

N’ihe metụtara ahiri nke Sister White kpọrọ “oge Pentikost,” “mmiri ozuzo mbu” bụ Kraịst iku ume n’ime ndi na-eso ụzọ ya mgbe O si n’ogbakọ ya nke eluigwe rịdata mgbe a kpolitere Ya

n'ọnwu. "Mmiri ozuzo ikpeazu" n'uzo a bu Pentikost. N'alpha nke oge Pentikost, a kuuru ndi na-eso uzo ahụ ntakiri umunwu mmiri; ma n'omega, ndi na-eso uzo ahụ ndi a kuuru ume no na-asu asusu nke ire oku nye uwa dum. Ngosiputa nke Mmuo Nso na mbido na na njedebe. Chi na-ebufe Mmuo Nso nye mmadu site n'ozu na mbido, ma chi na mmadu ejikotakwara onu, dika ire (mmadu) na oku (Chi) nochiri anya ya, na-ebufekwa Mmuo Nso nye mmadu site n'ozu na njedebe. Ajà mkpuru mbu nke oka barley na mbido kwekoru na mbilite n'ọnwu nke Kraist, ma ogbe achicha oka wit abuo di n'aja mkpuru mbu nke Pentikost kwekoru na Pentikost.

Achicha abuo ahụ bu nani aja nke nwere ihe na-eme ka achicha zaa, nke bu ihe nnochianya nke mmehie. E siri achicha ndi ahụ, si otu a na-anochi anya iwepu mmehie, ma na-akwado eziokwu ahụ na achicha ifeghari abuo ahụ, nke na-anochi anya otu nari puku na iri anu na anu ahụ, bu ndi ikom na ndi inyom bu ndi mmehie, ndi Onye-ozu nke Ogbugba-ndu ahichapuworo mmehie ndi ahụ n'aka ha, n'isi nke ato nke Malachi. Ya mere, alfa nke oge Pentikost nochiri anya Achicha nke Eluigwe na-akuziri ndi na-eso uzo Ya ihe, ebe omega nke oge ahụ nwere ndi na-eso uzo ahụ ka a na-anochi anya ha dika achicha abuo e weliri elu gaa n'eluigwe. Ya mere, ihe nnochianya nke ibu Chineke na ibu mmadu nke ire oku ndi ahụ, na iweli aja ifeghari ahụ elu, nke bu udi nke ndi na-eso uzo ahụ iburu ozi ahụ gaa n'uwa, jikotara onu iji gosi na a ga-ebuli otu nari puku na iri anu na anu ahụ elu dika aja nke na-anochi anya Jisos Kraist n'uzo zuru oku, na Jisos Kraist na-anochi anya na idi Chineke na idi mmadu ejikotakwara onu adighi emehie mmehie.

Iju "inara mmiri ozuzo mbu" ebe a na-atu anya na "a ga-emeju" "uko" nke "uru Nile ndi ahụ Chineke" "nyere" site na "mmiri ozuzo mbu" "site na mmiri ozuzo ikpeazu" bu "nnukwu mmejo di egwu." Mmiri ozuzo mbu ahụ bu "uzo ochie" nke Jeremaya, nke e mere ka amata ya dika uzo a ga-eje ije n'ime ya na 9/11. O bu "nnukwu mmejo di egwu" ma burukwa aghughu siri ike nke na-eduga ndi mmadu iche na ha nwere ozi mmiri ozuzo ikpeazu nke e wuru n'elu nkume, ma n'ikpeazu ha achoputa na e wuru ozi ha n'elu aja.

Pita emeghi ihere ikowa kpomkwem ndi no na ndi na-anoghi n'inubiga mmanya oku n'ihe nnochianya ya banyere otu nari puku na iri anu na anu n'oge mmiri ozuzo ikpeazu. Ndi amuma niile na-ekwu maka ubochi ikpeazu, Joel na-akowaputakwa "ndi mmanya nke Ifrem" ka ha na-eteta ma na-eche ihu ihe akaebe doru anya na ewepuru ruo mgbe ebighi ebi ihe uguwu nke ibu ndi ahụ ga-akposu oku mkpu nke mmuo ozi nke ato n'okpuru ike nke mmiri ozuzo ikpeazu. A na-emeputa ma na-akakwa akara otu nari puku na iri anu na anu n'oge mmiri ozuzo ikpeazu, site na 9/11 ruo n'iwu Sonde. Ha bu ndi na-eso Nwa Aturu ahụ ebe o bu a na-aga.

Pita n'oge Pentikost na-anochi anya ndi ahụ na-ekwusa ozi mmiri ozuzo ikpeazu, nke o na-adabere n'akwukwo Joel. A na-eme ka ndi Juu, ndi e nyere oru ihu na a na-eme Pentikost n'akuko ha dum, mara site n'onu Pita na Pentikost ahụ nke Pentikost niile gara aga na-atu aka n'ihu ya ka o bu, na-emezu ugbo a. Ndi Juu, dika ndi mmanya nke Ifrem, nurubiga mmanya Babilon oku nke ukwu nke mere na ha boro Pita na mmadu iri na otu ndi ozu ebubo na ha nubiga mmanya oku ka ha na-enye ozi mmiri ozuzo ikpeazu n'okpuru onodu nke akwukwo Joel. Mgbe ndi mmanya nke Ifrem "tetara" n'amaokwu nke ise nke isi mbu nke Joel, a na-ebute ha n'ihu usoro nnwale nke mmiri ozuzo ikpeazu, ebe a na-emeputa otu mmadu abuo. N'ime usoro nnwale ahụ, otu otu na-amata ozi mmiri ozuzo ikpeazu, ebe otu nke ozu anaghi amata ya.

“Anyi aghaghi ichere mmiri ikpeazu. O na-abiakwute ndi niile ga-amata ma nabata igirigi na mmiri ozuzo nke amara nke na-adakwasị anyi. Mgbe anyi na-achikota iberibe nile nke ihè, mgbe anyi ji ebere doro anya nke Chineke kporo ihe, Onye na-enwe mmasị ka anyi tukwasị Ya obi, mgbe ahụ nkwa o bula ga-emezu. ‘N’ihi na dika uwa si amiputa opupu-ya, dika ubi si eme ka ihe a kurụ n’ime ya puo; otu a ka Onyenweanyi Chineke ga-eme ka ezi omume na otuto puo n’ihu mba niile.’ Aizaya 61:11. A ga-ejuputa uwa nile n’ebube Chineke.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 984.

“Ighota” putara “icheta ma o bu iweghachite omuma,” n’ihi na a na-amata ozi nke mmiri ozuzo ikpeazu site n’akuko nsọ nke oge gara aga nke na-egosi akuko ihe mere eme nke mmiri ozuzo ikpeazu. E debere akuko Pita n’oge Pentikost n’ime usoro akuko ihe mere eme nke Joel kowara. Onodu Joel tinyere mmezu nke Pita na-enye ndi ama abuo banyere akuko nke Mkpu Etiti Abali nke 1844. Ndi ama ato ahụ (na ndi ozo) ka a ga-“aghotā” dika ihe atụ nke akuko, onodu, na ozi nke mmiri ozuzo ikpeazu.

Mgbe Kraist kusara ume n’elu ndi na-eso uzo Ya mgbe O rigoro n’elugwe ma mesia laghachi, o bu dika “ntakiri ntapu” tupu nnukwu iwusa ahụ n’oge Pentikost. N’mmalite na na njedebe, e nwere ngosi nke Mmuo Nso ka a na-awusa Ya. Ntakiri ntapu ndi ahụ sitere n’aka Kraist ruo n’aka ndi na-eso uzo Ya bu alfa nke oge Pentikost nke na-ejedebe na omega na iwusa ozi ahụ site n’aka ndi na-eso uzo ruo n’uwa. A na-akara alfa ahụ akara site n’aja mkpuru mbu nke oka bali, o na-ejedebekwa na aja mkpuru mbu nke oka wit. E ji iweda nnukwu ulo ndi ukwu nke Obodo New York n’ala n’ubochi 9/11 mara mmalite nke mmiri ozuzo ikpeazu. O na-akara mmalite nke akuko ihe mere eme nke na-eduga n’iwu Sonde. A na-anochi anya 9/11 site n’aja mkpuru mbu nke oka bali, iwu Sonde bukwa aja mkpuru mbu nke oka wit.

A na-akpote ndi anuruma nke Ifrem ka ha mata eziokwu ahụ bu na a ga-anapu ha alaeze ha, nye ya ndi ga-amị mkpuru ndi kwesiri ekwesi. Joel na-ekpughe nnupuisi nke ndi anuruma ahụ site n’ikowa na e bipula aja “nri” na “ihe-onunụ” n’ulo nke Onyenwe anyi, nakwa na e bipula “mmanya ohuru” n’onu ha. “Mmanya ohuru” ahụ, n’asusu Hibru, bu mmiri mkpuru vain a piara ohuru, ma “mmanya” nke ndi anuruma na-anu n’amaokwu nke ise bu mmiri mkpuru vain a hapuru ka o gbaa uka. Udi mmanya abuo, nke na-anochi anya ozizi, ma n’onodu Joel, ozizi ahụ bu ozi mmiri ozuzo ikpeazu. Ndi anuruma nke Ifrem anowo na-anu mmiri mkpuru vain a gbaara uka, ma e “bipuwu” ha n’ebe “ohuru” ahụ, ya bu, mmiri mkpuru vain a piara ohuru. Udi mmanya abuo na-anochi anya ozi mmiri ozuzo ikpeazu abuo, ma e “bepuwu” ndi anuruma ahụ n’ozi di ocha ahụ. Okwu Hibru a sughariri dika “bipu” gbadoro ukwu n’omume ogbugba ndu oge ochie nke ikpu anumanu ma gagharịa n’etiti akuku ndi ahụ. Ibu “onye a bipuru” putara ibu onye a juru aju dika ndi ogbugba ndu Chineke.

Akwukwo Joel na-akowaputa ndi nke Chineke n’ubochi ikpeazu, malite na ndi Millerite, ndi e mere ka ha puta n’ihi mmeghe nke akwukwo Daniel na 1798, ma kwusi na otu nari puku iri ano na ano, ndi e mere ka ha puta n’ihi mmeghe nke akwukwo Daniel na 1989. Na mbido, e gosiputara iwusa nke Mmuo Nso site n’oge sitere na nzuko ogige Exeter ruo n’ime ndakpo olileanya nke October 22, 1844. Akuko ihe mere eme ahụ mezuru ilu nke umu agboghọ iri nke Matthew iri abuo na ise, nke a na-emegharikwa n’akwukwo ozi ya kpomkwem n’akuko ihe mere eme nke otu nari

puku iri anọ na anọ.

“Akukọ ilu banyere ụmụ agboghọ iri ahụ nke Matiu 25 na-egosiputakwa ahụmahụ nke ndị Adventist.” *The Great Controversy*, 393.

“A na-akpokarị m gaa n’akukọ ilu banyere ụmụ agboghọ iri ahụ na-amaghị nwoke, ise n’ime ha bụ ndị amamihe, ise ndị nzuzu. Akukọ ilu a emezuwo ma ga-emezukwa ruo n’akwukwọ ozi ya nke kachasị nta, n’ihi na o nwere itinye n’orụ pụrụ iche n’oge a, ma, dika ozi mmụọ ozi nke atọ, o emezuwo ma ga-anogide bụrụ eziokwu dị ugbu a ruo na njedebe nke oge.” *Review and Herald*, August 19, 1890.

“E nwere ụwa nke dị n’ajọ omume, n’aghughọ, na n’ogbugba-aghara, n’okpuru onyinyo onwu n’onwe ya,—na-ehi ụra, na-ehi ụra. Ònye ka ihe mgbu nke mkpụrụ obi na-emetuta iji kpotee ha? Olu òlee nwere ike iru ha? Uche m eburula gaa n’òdinihu mgbe a ga-enye ihe iriba ama, ‘Lee, Nwoke Alulụ Nwunye ahụ na-abia; pụtanụ izute Ya.’ Ma ụfọdụ ga-egbu oge inweta mmanụ maka imeju oriọna ha ọzọ, ma n’oge e mesiri ha ga-achoputa na agwa ahụ, nke mmanụ ahụ na-anochi anya ya, abughị ihe a pụrụ ibufe n’aka onye ọzọ. Mmanụ ahụ bụ ezi omume nke Kraịst. Ọ na-anochi anya agwa, agwa enweghikwa ike ibufe n’aka onye ọzọ. Ọ dighị mmadụ pụrụ inwetara onye ọzọ ya. Onye ọbụla aghaghị inwetara onwe ya agwa e sachara, wepukwa ya n’unyi ọ bụla nke mmehie.” *Bible Echo*, May 4, 1896.

Ònye “na-enwe obi mgbu ime mmụọ iji kpotee” “ụwa nke dina n’ajọ omume?” Joel zara ajujụ ahụ:

Ọ ga-erukwa, na onye ọbụla nke ga-akpokọ aha nke Onyenwe anyị ka a ga-azoputa: n’ihi na n’Ugwu Zaijón na na Jerusalem ka mgbaputa ga-adi, dika Onyenwe anyị kwuworo, nakwa n’etiti ndị fọdurunụ bụ ndị Onyenwe anyị ga-akpokọ. Joel 2:32.

Anyi ga-aga n’ihu n’ihe ndị a n’isiokwu na-esonụ.

“N’oge mgbede nke ụbọchị mbilite n’onwu ahụ, mmadụ abụọ n’ime ndị na-eso ụzọ nọ n’ụzọ ha na-aga Emmaus, obere obodo dị ihe dị ka mail asatọ site na Jerusalem. Ndị na-eso ụzọ ndị a enwebeghị onọdụ a ma ama n’orụ Kraịst, ma ha bụ ndị kwere na Ya n’ezi obi. Ha bilara n’obodo ahụ idebe Ngabiga, ihe ndị mere n’oge na-adibeghị anya wee mee ka ha nwee nnukwu mgbagwoju anya. Ha anụwo akukọ ututu ahụ banyere mwepu ahụ Kraịst n’ili, nakwa akukọ ndị inyom ahụ bụ ndị hụrụ ndị mmụọ ozi ma zute Jisọs. Ha nọ ugbu a na-alaghachi n’ulo ha ka ha tugharja uche ma kpee ekpere. N’uzọ mwute ha gara ije mgbede ha, na-ekwu maka ihe nkiri nke ikpe ahụ na nke ikpogide n’obe. O nweghị mgbe ọ bụla tupu ahụ ka obi dara ha mba nke ukwuu otu a. N’enweghị olileanya na n’enweghị okwukwe, ha na-eje ije n’okpuru ndò nke obe.”

“Ha erubeghị ebe dị anya n’ije ha mgbe onye ọbia sonyeere ha, ma mwute na nkụda-mmụọ ha juru ha obi nke ukwuu nke na ha enyochaghị ya nke oma. Ha gara n’ihu n’okwu ha, na-ekwuputa echiche dị n’obi ha. Ha na-atugharị uche banyere ihe omumụ ndị Kraịst nyere ha, ndị ha yiri ka ha enweghị ike ighota. Ka ha na-ekwu banyere ihe ndị mere, Jizọs chọsiri ike ikasị ha obi. Ọ hụwo iru uju ha; Ọ ghotara echiche ndị ahụ na-emegiderita onwe ha ma na-akpaghasị ha, ndị na-eweta n’uche ha ajujụ a, Ọ nwere ike ibụ na Nwoke a, onye kwere ka e wedaa Ya ala otu a, bụ Kraịst ahụ? Iru uju ha apughị igbochi onwe ya, ha wee bee akwa. Jizọs

maara na obi ha ejikotala na Ya n'ihunanya, O chosikwara ike ihichapu anya mmiri ha, ma mejuputa ha n'onu na obi uto. Ma O ghaghị ibu uto nye ha ihe omumu ndi ha agaghị echefu echefu ma oji."

"O siri ha, Udi mkparita uka ndi a gini ka unu na-ekwurita ibe unu, ka unu na-aga ije, ma nwee mwute? Otu n'ime ha, onye aha ya bu Kleopas, zaa si Ya, I bu naani onye obia na Jerusalem, nke na-amaghị ihe ndi mere n'ime ya n'ubochi ndi a?" Ha kororo Ya banyere nkuda mmuo ha n'ihe metutara Nna-ukwu ha, 'onye bu onye amuma, di ike n'omume na n'okwu n'ihu Chineke na mmadu nile;' ma 'ndi-isi nchujà na ndi-isi anyi,' ka ha kwuru, 'nyere Ya ka a maa Ya ikpe onwu, ma kpogide Ya n'obe.' N'obi ndi oria n'ihu nkuda mmuo, na egbugbere onu na-ama jijiji, ha gbakwunyere, 'Anyi nwere olileanya na O bu Ya ga-agbaputa Izrel: ma e wezuga ihe ndi a niile, taa bu ubochi nke ato kemgbe e mere ihe ndi a.'"

"O di itunanya na ndi na-eso uto ahụ echetaghị okwu Kraist, ma ghotà na O buru amuma tupu oge eruo banyere ihe omume ndi mezuru! Ha amataghị na akuku ikpeazu nke mkpughe Ya ga-emezu n'ezikwu otu ahụ ka akuku mbu si mezu, na n'ubochi nke ato O ga-ebili ozo. Nke a bu akuku ahụ ha kwesiri icheta. Ndi nchujà na ndi isi echetaghị ime nke a. N'ubochi ahụ 'nke soro ubochi nkwaadebe, ndi isi nchujà na ndi Farisii zokoro onu biakwute Pailet, si, Nna anyi ukwu, anyi na-echeta na onye nduhie ahụ kwuru, mgbe O ka di ndu, Mgbe ubochi ato gasiri, Aga m ebili ozo.' Matiu 27:62, 63. Ma ndi na-eso uto ahụ echetaghị okwu ndi a."

"Mgbe ahụ O siri ha, Ndi nzuzu, na ndi obi ha na-adi nwayo ikwere ihe nile ndi amuma kwuru: o bughị na Kraist kwesiri ita ahuhu ihe ndi a, ma banye n'ebube Ya?' Ndi na-eso uto ahụ no na-aju onwe ha onye onye obia a puru ibu, ebe O ji banye ruo n'ime mkpuru obi ha nke ukwu, na-ekwu okwu n'uto juputara n'idi uchu, idi nro, na omiko, nakwa n'olileanya di otu a. Nke mbu kemgbe a rara Kraist nye, ha malitere inwe olileanya. Otutu mgbe ha ji inu oku n'obi lee onye ha na ya na-aga anya, ma chee na okwu Ya bu nno okwu ndi Kraist gaara ekwu. Ijuanya juputara ha, obi ha wee malite iku oso n'olileanya onu juputara na ya.

"Malite na Mozis, bu Alfa ahụ n'onwe ya nke akuko ihe mere eme nke Bible, Kraist korwara n'Akwukwo Nso niile ihe ndi metutara Onwe Ya. O buru na O bu uto mee ka Ha mata Ya, obi ha gaara enwe afọ ojuju. N'izuputa oke onu ha, ha agaghị agusi aguu ike maka ihe ozo o bula. Ma o di mkpa ka ha ghotà àmà nke udi na amuma nile nke Agba Ochie boro banyere Ya. N'elu ihe ndi a ka okwukwe ha ga-adabere. Kraist arughị oru ebube o bula iji mee ka ha kwenye, ma oru mbu Ya bu ikowa Akwukwo Nso. Ha elewo onwu Ya anya dika mbibi nke olileanya ha niile. Ugbu a O gosiri site n'onu ndi amuma na nke a bu nno ihe àmà kasi sie ike nye okwukwe ha."

"N'ikuziri ndi a bu ndi na-eso uto Ya, Jisos gosiri mkpa nke Agba Ochie di ka àmà nye ozi Ya. Otutu ndi na-ekwuputa na ha bu Ndi Kraist ugbu a na-aju Agba Ochie, na-ekwu na o dighizi uru o bula o bara. Ma nke a abughị ozizi nke Kraist. O ji ya kororo ihe nke ukwu nke na n'otu oge O siri, 'O buru na ha anaghị anu Mozis na ndi amuma, a gaghikwa eme ka ha kwenye, obuna ma otu onye si n'onwu bilie.' Luke 16:31.

"O bu olu Kraist na-ekwu site n'onu ndi nna ochie na ndi amuma, malite n'ubochi Adam ruo n'ihe omume mmechi nke oge. A na-ekpughe Onye Nzoputa n'Agba Ochie n'uto doru anya

dịka n'Agba Ọhuru. O bu ihè sitere n'oge gara aga nke amuma na-eme ka ndu Kraist na ozizi nke Agba Ọhuru puta ihè n'idi doo anya na n'ima mma. Oru ebube Kraist bu ihe amà nke ibu Chi Ya; ma ihe amà ka sie ike na O bu Onye Mgbaputa nke uwa ka a na-achota n'itunyere amuma ndi di n'Agba Ochie na akuko ihe mere eme nke Agba Ọhuru.”

“Site n'amuma kpee okwu, Kraist nyere ndi na-eso uzọ Ya ezi echiche banyere ihe O ga-abu n'ime mmadu. Atumanya ha banyere Mesaja nke ga-anodu n'ocheeze Ya ma were ike eze Ya dika ochicho mmadu si di aburula ihe na-eduhie. O ga-egbochi nghota ziri ezi banyere mbilite Ya site n'onodu kachasi elu ruo n'onodu kachasi ala nke a puru inochi. Kraist choro ka echiche ndi na-eso uzọ Ya buru ndi di ocha na eziokwu n'ihe o bu e kwuru kpomkwem. Ha aghaghi ighota, ruo okè o kwere mee, banyere iko ahuhu ahụ e kenyere Ya. O gosiri ha na oghu ahụ di egwu, nke ha na-apughị aghota n'oge ahụ, bu mmezu nke oghugba ndu e mere tupu atọ ntoala uwa. Kraist aghaghi inwu, dika onye o bu na-emebi iwu aghaghi inwu ma o buru na o nogide na mmehie. Ihe ndi a niile aghaghi ime, ma o bughị na ha ga-ejedebe na mmeri ada ada, kama na mmeri ebube, ebighi ebi. Jisos gwara ha na a ghaghi ime mgbalị o bu iji zoputa uwa n'aka mmehie. Ndi na-eso Ya aghaghi ibi ndu dika O biri, ruokwa oru dika O ruru, site n'ike mgbalị siri ike na nke na-anogidesi ike.”

“N'uzo di otu a, Kraist gwara ndi na-eso uzọ Ya okwu, mepee uche ha ka ha wee ghota Akwukwo Nso. Ndi na-eso uzọ ahụ ike gwuru, ma mkparita uka ahụ akwusighi. Okwu nke ndu na nke nkwenye si n'egbugbere onu Onye Nzoputa daa. Ma anya ha ka e jidere. Ka O na-agwa ha banyere mbibi nke Jerusalem, ha ji anya mmiri lee obodo ahụ a mara ikpe. Ma ha amatabeghi nke nta na onye so ha n'ije bu onye ahụ. Ha echeghi na isiokwu nke mkparita uka ha na-aga n'akuku ha; n'ihu na Kraist kwuru banyere Onwe Ya dika a ga-asị na O bu onye ozo. Ha chere na O bu otu n'ime ndi no n'oriri ukwu ahụ, onye na-alaghachikwa ugbo a n'ulo ya. O gara ije nlezianya dika ha n'elu nkume ndi ahụ na-adighi mma, ma site n'oge ruo n'oge, O na ha kwusitu obere ka ha zuo ike. N'uzo di otu a ka ha si gaa n'ihu n'okporo uzọ ugwu ahụ, ebe Onye ahụ nke na-adighi anya ga-anodu n'onodu Ya n'aka nri Chineke, Onye nwekwara ike ikwu, 'E nyere M ike niile n'elugwe na n'uwa,' na-aga n'akuku ha. Matthew 28:18.”

“N'oge njem ahụ, anyanwu adaala, ma tupu ndi njem ahụ eruo ebe izuika ha, ndi oru no n'ubi ahapula oru ha. Ka ndi na-eso uzọ ahụ na-achọ ibanye n'ulo ha, onye obia ahụ putara di ka O ga-aga n'ihu na njem Ya. Ma ndi na-eso uzọ ahụ huru onwe ha ka a dotara ha n'ebe O no. Mkpuru obi ha guru aguü inukwu ihe n'onu Ya. Ha siri, 'Nonyere anyi.' O yighi ka O nabataru oku ahụ, ma ha siri onwu riu Ya, na-ariso ike, si, 'O bu n'akuku mgbede, ubochi adikwalari anya n'igwu.' Kraist kwetara aririo a, wee 'bata n'ime ka Ya na ha noro.”

“O buru na ndiozi ahụ adaala n'irapagidesi ike n'ikpoku Ya, ha agaghi ama na Onye ha na Ya so n'uzo bu Onyenwe anyi nke bilitere n'onwu. Kraist anaghi amanye onye o bu ka Ya na ya noro. O na-etinye mmasi Ya n'ebe ndi mkpa Ya di no. N'obi utu ka O ga-abanye n'ulo kachasi di umeala n'obi, ma mee ka obi kachasi di ala nuria. Ma o buru na ndi mmadu enweghi mmasi nke ga-eme ka ha cheta Obia nke elugwe, ma o bu riu Ya ka O nogide na ha, O na-agabiga. N'uzo di otu a ka otutu na-enweta nnukwu onwunwa. Ha amaghi Kraist karija ka ndiozi ahụ amaghi Ya mgbe O na ha na-eje ije n'uzo.”

“A na-edo ngwa ngwa nri mgbede di mfe nke achicha. E debere ya n’ihu onye obia ahụ, onye nwororo n’oche ya n’isi tebul. Ugbu a O na-esetipu aka Ya igozu nri ahụ. Ndi na-eso uzọ ahụ laghachiri azu n’itunanya. Onye ha na ya so gbasatiri aka ya n’uzọ ahụ kpomkwem Nna-ukwu ha na-emebu. Ha leghariri anya ozọ, ma lee, ha huru n’aka Ya akara mbọ. Ha abuo wee tie mkpu ozugbo si, O bu Onyenweanyi Jisos! O biliela n’onwu!”

“Ha biliri ka ha daa onwe ha n’ukwu Ya ma fee Ya ofufe, ma O apuwo n’ihu anya ha. Ha lekwasiri anya n’ebe Onye ahụ noro, Onye ahụ nke aru Ya dinara n’ili n’oge na-adibeghi anya, wee sitara ibe ha, ‘Obi anyi o naghị ere oku n’ime anyi, mgbe Ya na anyi na-ekwu okwu n’uzọ, na mgbe O meghere anyi Akwukwo Nso?’”

“Ma site n’akuko oma ukwu a ha ga-ekwuputa, ha enweghi ike inodu ala na-ekwu okwu. Ike ogwugwu ha na aguu ha apula. Ha hapuru nri ha n’emetughi ya aka, ma juputa n’onu, ozugbo amalitekwa ozọ n’otu uzọ ahụ ha si bia, na-eme oso oso ikwusara ndi na-eso uzọ no n’obodo ahụ ozi ahụ. N’ufodu akuku, uzọ ahụ adighi nchebe, ma ha na-arigoro ebe ndi di nko, na-amị amị n’elu nkume ndi di larịi. Ha adighi ahụ, ha amaghikwa, na ha no n’okpuru nchebe nke Onye ahụ soro ha jee uzọ ahụ. N’aka ha ka mkpara onye njem ha di, ha na-aga n’ihu, na-achọ iga oso oso kari ka ha si anwa. Ha efuo uzọ ha, ma chotakwa ya ozọ. Mgbe ufodu na-agba oso, mgbe ufodu na-asu ngongo, ha na-aga n’ihu, Onye ibe ha ahụ a na-adighi ahụ anya no ha nso n’akuku ha n’uzọ dum.”

“Abali gbara ochichiri, ma Anyanwu nke Ezi Omume na-enwukwasị ha. Obi ha na-awuli elu n’onu. Ha di ka ndi no n’uwa oheru. Kraist bu Onye Nzoputa di ndu. Ha anaghizi eruru uju n’ihi Ya dika onye nwuru anwu. Kraist ebilitelari n’onwu—ugboro ugboro ka ha na-ekwughachi ya. Nke a bu ozi ha na-eburu ndi no n’iru uju. Ha ga-agwa ha akuko ahụ di ebube banyere ije ahụ gaa Emos. Ha ga-agwa onye sonyere ha n’uzọ. Ha na-eburu ozi kachasi ukwu e nyeworo uwa, ozi nke ozi oma nke olileanya ezinulo mmadu maka oge a na maka ebighi ebi dabeere n’elu ya.” *The Desire of Ages*, 795–801.